

Županijsko izvješće: Primorsko-goranska županija

Godina provedbe: 2022

Broj održanih sastanaka: 0

Broj usvojenih programa: 1

Provedeni programi

Programi Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije: Prevencija ovisnosti i izvanbolni ko liječenje ovisnika, Zaštita mentalnog zdravlja i prevencija ovisnosti, Prevencija bolesti ovisnosti i drugih devijantnih ponašanja-edukacija edukatora roditelja i prosvjetnih djelatnika

Savjetovništvo za mlade u Rijeci te županijskim ispostavama NZJZ PGŽ, Savjetovništvo Centra za zaštitu mentalnog zdravlja, Trening životnih vještina-program primarne prevencije ovisnosti i promicanja zdravlja, Program radionica za jačanje roditeljskih vještina, Pomozi Da – Program zdravstvenoga opismenjavanja odgojno obrazovnih djelatnika u području mentalnoga zdravlja djece i mladih

Programi udruga koje se bave suzbijanjem zlouporabe droga na području Primorsko-goranske županije od kojih isti mogu raditi:

UDRUGA VIDA, Rijeka:

Program resocijalizacije: „Praksa“- integrirane usluge resocijalizacijskog spektra i razvoj oporavku usmjerenih intervencija; Program prevencije: „Horizont“- multimodalni program prevencije različitih oblika ovisnosti, financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike;

Program: "Pesnici"-organizirano stanovanje i psihosocijalna podrška socijalnom uključivanju bivših zatvorenika financiran od Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike;

Program: "Dalekozor"- razvoj interaktivno-informativne platforme za mlade; ACF-"LADA"-razvoj socijalnih inovacija u zajednici financiran od Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj, financiran od EFTA FMO; ACF-"IPSILON"-

primjena u inkovitog modela podržanog zapošljavanja osoba sa psihosocijalnim poteškoćama, financiran od EFTA FMO; „Praksa“- unaprijeđenje socijalne i radne inkluzije osoba s problemima ovisnosti, paket aktivnosti

resocijalizacijskog spektra- ambulantni oblik pružanja usluga u Resocijalizacijskom centru i poludnevnom boravku,

financiran od strane Grada Rijeke; Partnerstvo NZJZ PGŽ -Podrška podmiranju troškova za rad Centra za

resocijalizaciju po Ugovoru o poslovnoj suradnji u svezi zajedničke odrade projekta:"Prevencija,rana detekcija i

rehabilitacija ovisnosti i rizičnih ponašanja u PGŽ, financiran od Ministarstva zdravlja; UDRUGA VIDA RIJEKA,

Podrška podmiranju troškova održavanja Stambene zajednice liječenih ovisnika u Lokvama i troškova

resocijalizacijskog centra u sjedištu Udruge, financirano iz sredstava Udruge, donacija.

Udruga Hepatos:

„Program Kazališne priče“ –serija aktivnosti ciljanih prevenciji rizičnih ponašanja mladih koje uključuju mlade i njihovo neposredno okruženje odraslih. Sadržaji projekta usmjereni su informiranju, edukaciji, razvoju kritičkog mišljenja i aktivnoj participaciji ciljanih skupina kako bi se osigurala bolja recepcija preventivnih poruka.„Program Rijeka zdravlja“ usmjeren je na zaštitu, očuvanje i unaprijeđenje zdravlja stanovništva-naravno i rizičnih skupina i adolescenata. Provede se aktivnosti testiranja skupina rizičnog ponašanja u Centru i terenski, anonimnog savjetovanja adolescenata i rizičnih skupina, smanjenja štete kroz dijeljenje kondoma, informiranja građana i pružanje psihosocijalne podrške zaraženima.

Provedene ostale aktivnosti

Usvojeni dokumenti

(Akcijski plan suzbijanja zlouporabe droga u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2016.- 2017. godine) U planu je donošenje novoga Plana u skladu s novom Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti 2021.-2030 i novog nacionalnog Akcijskog plana djelovanja na području ovisnosti do 2026. godine (u donošenju).

Problemi u radu

Oblici suradnje i sli no

Aktivna suradnja svih sudionika u suzbijanju zlouporabe droga na području Primorsko-goranske županije - Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Upravni odjel za zdravstvo Primorsko-goranske županije, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje Primorsko-goranske županije, Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade Primorsko-goranske županije, Hrvatski zavod za socijalnu skrb Rijeka, Carina, MUP, Gradski odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Grada Rijeke, Udruge civilnog društva.

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu

Osnovni ciljevi Akcijskog plana vezani su uz koordinirano, sustavno i uinkovito suzbijanje zlouporabe droga na području Primorsko-goranske županije, ponajprije primjenom smanjenja potražnje droga, smanjenja ponude i dostupnosti droga, te unapre enja kvalitete preventivnih programa, programa lije enja i rehabilitacije ovisnika. Smanjenje potražnje droga – smanjenje ovisnosti o drogama i vezanih zdravstvenih i socijalnih posljedica razvijanjem i unapre enjem uinkovitog i integriranog sveobuhvatnog sustava smanjenja potražnje, uključujući i mjere prevencije, rane intervencije, lije enja, smanjenja štete, rehabilitacije i društvene reintegracije ovisnika. Smanjenje ponude droga – smanjenje ponude i dostupnosti droga putem unapre enja uspješne, djelotvorne i znanstveno utemeljene primjenjivosti zakona u vezi s proizvodnjom, prometom droga i prekursora te organiziranim kriminalom.

Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlouporabe droga)

Iz prora una županije: 534.000,00 kn

Iz prora una gradova: 527.469,81 kn

Sveukupno: 1.061469.81 kn

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlouporabe droga na području županije

Socijalne ustanove: Hrvatski zavod za socijalnu skrb sa pripadaju im ustanovama

Zdravstvene ustanove: Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije

Županijska specijalna bolnica Insula; Psihijatrijska bolnica Lopa a; Klinički bolnički centar Rijeka

Nevladine organizacije: Udruga Vida, Udruga Hepatos, Udruga Terra

Podatci o broju lije enih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)

Sveukupan broj ovisnika o drogama: 721

Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 598

Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 8

Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 132

Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 6

Stopa lije enih ovisnika na području županije: /

Izveš e o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na području županije

(HZSS, županijski uredi..) na području Županije = upu eno je 62 dopisa

- Odsjek za zaštitu i promicanje mentalnog zdravlja sura uje sa sljede im ustanovama: CZSS, Prekršajni sud, zatvorom, Domovima u enika, Odgojni domovi i druge ustanove socijalne skrbi, ODO. Navedene ustanove upu uju

svoje klijente u naše Savjetovalište radi izvršenja određene im zaštitne mjere ili u svrhu indicirane prevencije i tretmana populacije u krizi. Izvještavanje tijekom savjetovanja prema navedenim ustanovama vrši se dvomjesečno, godišnje ili po potrebi.

Trend zlouporabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu

U odnosu na prethodnu 2021. godinu primjetno je smanjenje broja liječenih ovisnika (2021. – 936 osoba; 2022. - 721 osoba). Vidljivo je i smanjenje opijatskih ovisnika obzirom na 2021. godinu (2021. - 813 osoba ; 2022. - 598 osoba

Tijekom analize podataka za 2022. godinu primjetuje se da najviše i broj zapljena otpada na zaplijene droge (marihuana) i indijska konoplja koja sadrži više od 0,3 % THC) te sintetskih droga kao što su droga amfetamin i droga MDMA. Razlog tomu je veća potražnja za navedenom drogom nego što je za drogom heroin kod koje se bilježi pad potražnje.

Također veliki broj zapljena je ostvaren tokom ljetnih mjeseci, tj. za vrijeme turističke sezone, a najviše na granicama prijelazima GP Rupa i GP Pasjak. Budući da je od 1. siječnja 2023. godine Republika Hrvatska ušla u šengenski prostor nadzora državne granice, a županija Primorsko-goranska granici sa zemljama EU, granice prema EU više nema, a time i nadzora i kontrole putnika koji ulaze u Republiku Hrvatsku preko GP Rupa i GP Pasjak te drugih manjih granica prijelaza. Zbog toga se očekuje smanjenje broja zapljena droge na granicama prijelazima u 2023. godini, ali aktivnosti će biti usmjerene na veću vidljivost policije u turističkim mjestima.

Povećana je količina zapljena droge kokain, a razlog tomu je povećanje poslovanja, a time i kontejnerskog prometa Luke Rijeka kao krajnjeg odredišta odakle se roba dalje transportira prema zemljama srednje i jugoistočne Europe.

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije

Univerzalna prevencija: Trening životnih vještina za 3,4,5,6,7 razrede u 56 osnovnih škola s 9952 učenika; Tisak i distribucija informativnog biltena „Rizik“ 1800 kom; Program radionica za jačanje roditeljskih vještina (1 ciklus od 6 radionica); „Pomozi Da“ – program zdravstvenoga opismenjavanja odgojno obrazovnih djelatnika u području mentalnoga zdravlja djece i mladih

Selektivna i indicirana prevencija:

Savjetovalište Odjela za zaštitu mentalnoga zdravlja i liječenje ovisnosti u Rijeci, NZJZ PGŽ primilo je 785 djece i mladih kroz 5 904 dolazaka

Provedene aktivnosti iz područja univerzalne prevencije uvelike su utjecale na ostvarenje ciljeva Strategije i Akcijskog plana. Aktivnosti Savjetovališta za mlade su utjecale su na otkrivanje zdravlja i sprječavanje pojave bolesti u rizičnim skupinama adolescenata (djeca i mladi s poteškoćama u učenju, emocionalnom doživljavanju ili ponašanju, osobe s problemima duševnog zdravlja, itd.) Sveobuhvatni program Trening životnih vještina obuhvatio je područje prevencije ovisnosti. Program se provodi s više od 90% obuhvatom škola i učenika u cijeloj PGŽ. Riječ je o najintenzivnijem, najbolje evaluiranom i najsveobuhvatnijem Programu prevencije u RH koji su od našeg Zavoda preuzeli i drugi Zavodi za javno zdravstvo. Veliki dio naših aktivnosti (Bilten Rizik, Stručni skup za 200-tinjak suradnika u programu „Trening Životnih Vještina“, stručne tribine) usmjeren je na stručno usavršavanje zdravstvenih, obrazovnih i drugih radnika u sustavu koji izravno rade s djecom i mladima u pojačanom riziku. Osnaživanjem osobnosti tinejdžera razvijanjem socijalnih i komunikacijskih vještina značajno se umanjuje njihova potreba za uzimanjem sredstava ovisnosti.

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije: /

Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 162

Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 802

Broj zapljena: 1180

Vrste zaplijenjenih droga

1. Benzodijazepini- 22 kom u 4 zapljena
2. Buprenofin-1 kom u 1 zapljeni
3. Heroin u prahu- 798,31 grama u 9 zapljena
4. Metadon-784 kom u 8 zapljena
5. Metadon-30 ml u 1 zapljeni
6. Kokain-131589 gr u 46 zapljena
7. Marihuana (kanabis)-38132,4 gr u 663 zapljena
8. Kanabis biljka-2410 kom u 7 zapljena
9. Kanabis smola(hašiš)-830,68 gr u 90 zapljena
10. Kanabis sjeme-457 gr u 4 zapljena
11. LSD/doza-115,46 doza u 9 zapljena
12. Amfetamin-3.191,75 gr u 117 zapljena
13. MDMA i derivati (XTC)-141,3 gr u 31 zapljeni
14. Ostali lijekovi s liste droga-10 kom u 1 zapljeni
15. Ostali lijekovi s liste droga-286 kom u 11 zapljena
16. Ostalo 337,82 gr u 24 zapljena

Ministarstvo financija/Carinska uprava/Područni carinski ured Rijeka

1. 15,7 grama marihuane
2. 948 grama metamfetamina